

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

**Koncepce rozvoje Slezské univerzity v Opavě,
Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné
v oblasti výzkumu, vědy a inovací
na léta 2018 až 2020**

SOUČASNÝ STAV

VĚDECKO-VÝZKUMNÉ PROJEKTY

Na Slezské univerzitě v Opavě, Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné (dále SU OPF) jsou dlouhodobě realizovány vědecko-výzkumné aktivity, zejména ve formě řešených projektů financovaných jak z interních zdrojů univerzity, tak i externích. Oblastmi, do nichž je směřována disponibilní vědecko-výzkumná kapacita kateder, jsou grantově financovaný výzkum prostřednictvím Interní grantové soutěže a externích grantů, jako je např. Grantová agentura České republiky (GAČR) či projekty v rámci dotačního titulu podpory vědy a výzkumu v Moravskoslezském kraji (MSK) a specifický výzkum (výzkum studentů doktorských a navazujících magisterských programů v rámci Studentské grantové soutěže). Přehled o řešených projektech v uplynulých pěti letech uvádí následující tabulka 1.

Tab. 1: Projekty financované z externích zdrojů řešené na SU OPF v letech 2013 - 2017

Pracoviště	Zdroj	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost v oboru	Období
Katedra financí a účetnictví (KFIU)	GAČR	Příslušnost k finanční skupině jako faktor ovlivňující výkonnost a riziko bank. GAČR 16-17796S (řešitel prof. Stavárek)	2016-2018
Katedra informatiky a matematiky (KINM)	GAČR	Metody operačního výzkumu pro podporu rozhodování v podmínkách neurčitosti. (příjemce UHK, další spolupříjemce UPOL) GAČR 14-02424S (spoluřešitel prof. Ramík)	2014-2016
Katedra financí a účetnictví (KFIU)	GAČR	Bankovní sektor a měnová politika: Zkušenosti z nových členských zemí EU po desíti letech členství GAČR 13-03783S. (řešitel prof. Matoušek)	2013-2015
Katedra podnikové ekonomiky a managementu (KPEM)	GAČR	Životní cyklus klastrů: role aktérů a sítí při vzniku a rozvoji. (příjemce UK). Eurocores/GAČR CRP-11-E005. (spoluřešitel prof. Skokan)	2013-2014
Katedra financí a účetnictví (KFIU)	GAČR	Procykličnost finančních trhů, bubliny v cenách aktiv a makro-prudenní regulace. (příjemce VŠB-TU Ostrava) GAČR P402-11-2073. (spoluřešitel prof. Stavárek)	2011 - 2013
Katedra financí a účetnictví (KFIU)	GAČR	Riziko likvidity komerčních bank ve Visegrádských zemích. GAČR P403-11-P243. (řešitel doc. Vodová)	2011 - 2013
Katedra informatiky a matematiky (KINM)	GAČR	Rozvoj nestandardních optimalizačních metod a jejich aplikace v ekonomii a managementu. GA ČR 402/09/0405. (řešitel prof. Ramík)	2009 - 2013
Katedra ekonomie a veřejné správy (KVES)	MSK	Udržitelné podnikání a jeho podpora v kontextu očekávaného socio-ekonomického vývoje Moravskoslezského (MS) kraje (řešitel doc. Tvrdoň)	2014 - 2015

Zapojení studentů do tvůrčí činnosti je na SU OPF realizováno především prostřednictvím projektů Studentské grantové soutěže SU, která je určena kromě studentů doktorského studia i pro studenty navazujícího magisterského studia. Studenti SU OPF se tak spolupodílejí na řešení širokého spektra národohospodářských i podnikohospodářských problémů ekonomiky ČR a EU. Fakulta rovněž podporuje zapojování studentů všech forem studia do tvůrčích činností v podobě pomocných vědeckých sil.

V období let 2013 až 2017 bylo na SU OPF řešeno celkem 23 projektů, do kterých bylo zapojeno 37 akademických pracovníků a 58 studentů navazujícího magisterského studia či doktorského studia. Podrobnější přehled o projektech řešených v jednotlivých letech přináší tabulka 2.

Tab. 2: Projekty SGS v letech 2013-2017

Rok	Počet projektů	Počet akademických pracovníků	Počet studentů
2013	8	12	19
2014	8	11	20
2015	9	13	24
2016	9	10	24
2017	7	18	26

Projekty Interní grantové soutěže se zaměřují na podporu vědecko-výzkumné a tvůrčí umělecké činnosti pracovníků Slezské univerzity v Opavě v podobě jednoletých nízkonákladových projektů. Ve sledovaném období bylo na SU OPF realizováno celkem 21 projektů. Jak je patrné z tabulky 3, nejčastěji podporovanou činností byla priorita a1 – podpora aktivní účasti na mezinárodní konferenci pracovníků SU do 33 let (celkem bylo realizováno 13 projektů), dále priorita a3 – tvorba a vydání monografie pracovníky SU do 35 let (celkem realizováno pět projektů) a také priorita b1 – vědecko-výzkumná zahraniční spolupráce (celkem realizovány tři projekty).

Tab. 3: Projekty IGS v letech 2013-2017

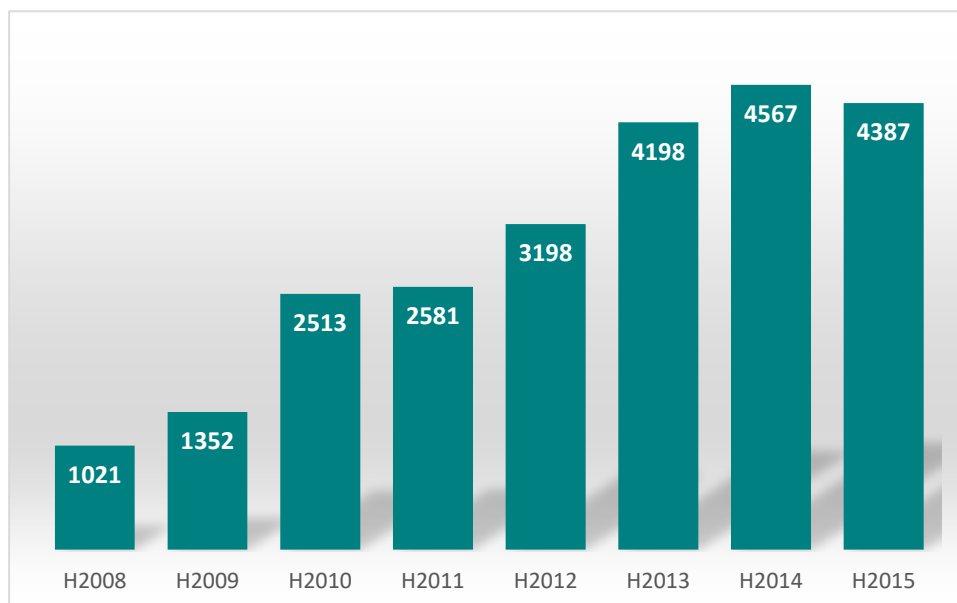
Rok	Počet projektů	Priorita a1	Priorita a2	Priorita a3	Priorita a4	Priorita a5	Priorita b1	Priorita b2
2013	5	3	-	2	-	-	-	-
2014	3	2	-	-	-	-	1	-
2015	6	2	-	3	-	-	1	-
2016	5	4	-	-	-	-	1	-
2017	2	2	-	-	-	-	-	-

Poznámka: priorita a1) aktivní účast na mezinárodní konferenci pracovníků SU do 33 let; a2) aktivní účast na mezinárodní konferenci pracovníků SU v doktorském studiu bez omezení věku; a3) tvorba a vydání monografie pracovníky SU do 35 let; a4) termínově závazná přihláška na habilitační nebo jmenovací řízení; a5) tvůrčí práce pracovníků SU do 35 let s titulem Ph.D. v oblasti umělecké činnosti; b1) vědecko-výzkumná zahraniční spolupráce s konkrétním pracovištěm nebo pracovníkem směřující k podpoře mobility; b2) zahraniční spolupráce v oblasti umělecké činnosti

VÝSLEDKY VĚDECKO-VÝZKUMNÉ ČINNOSTI

Fakulta každoročně provádí důslednou vnitřní evaluaci výsledků vědecké, vývojové a tvůrčí činnosti svých pracovníků a studentů. Diseminace výstupů probíhá jednak formou aktivní účasti pracovníků a studentů doktorského studia na národních a mezinárodních konferencích, jednak formou článků v recenzovaných vědeckých časopisech či odborných knihách. V ukazateli výkonnosti vědecko-výzkumné činnosti měřeného dle získaných bodů dle platné metodiky hodnocení výzkumných organizací fakulta dlouhodobě vykazovala rostoucí trend celkového počtu získaných RIV bodů v 1. pilíři, který byl narušen až při posledním vyhodnocení za období let 2010 až 2014 (viz obrázek 1).

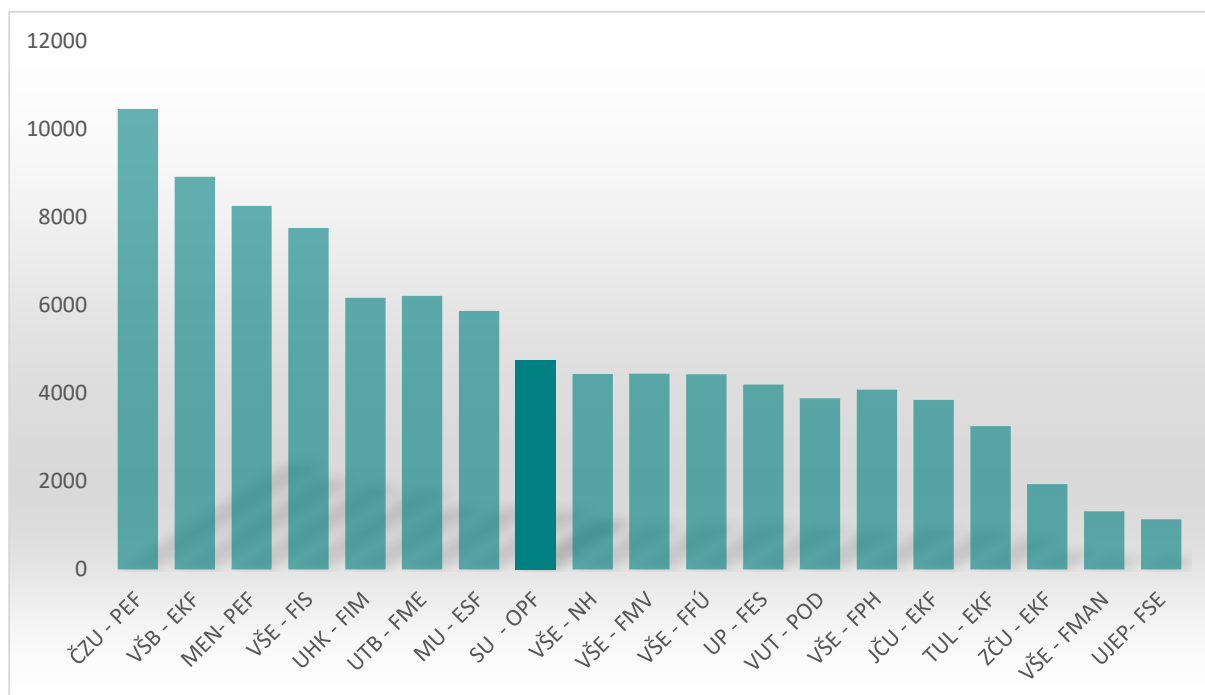
Obr. 1: Vývoj získaných RIV bodů v 1. pilíři

Zdroj: Každoroční výsledky hodnocení výzkumných organizací

V rámci každoroční evaluace vědecko-výzkumné činnosti je porovnávána výkonnost fakulty s ostatními fakultami ekonomického zaměření na veřejných vysokých školách v České republice. SU OPF se dlouhodobě pohybuje ve středu pomyslného žebříčku. Postavení fakulty v roce 2017 (dle metodiky H2015) je zachyceno v obrázku 2.

Obr. 2: Celkové RIV body ekonomických fakult dle H2015 (výstupy v letech 2010 až 2014)

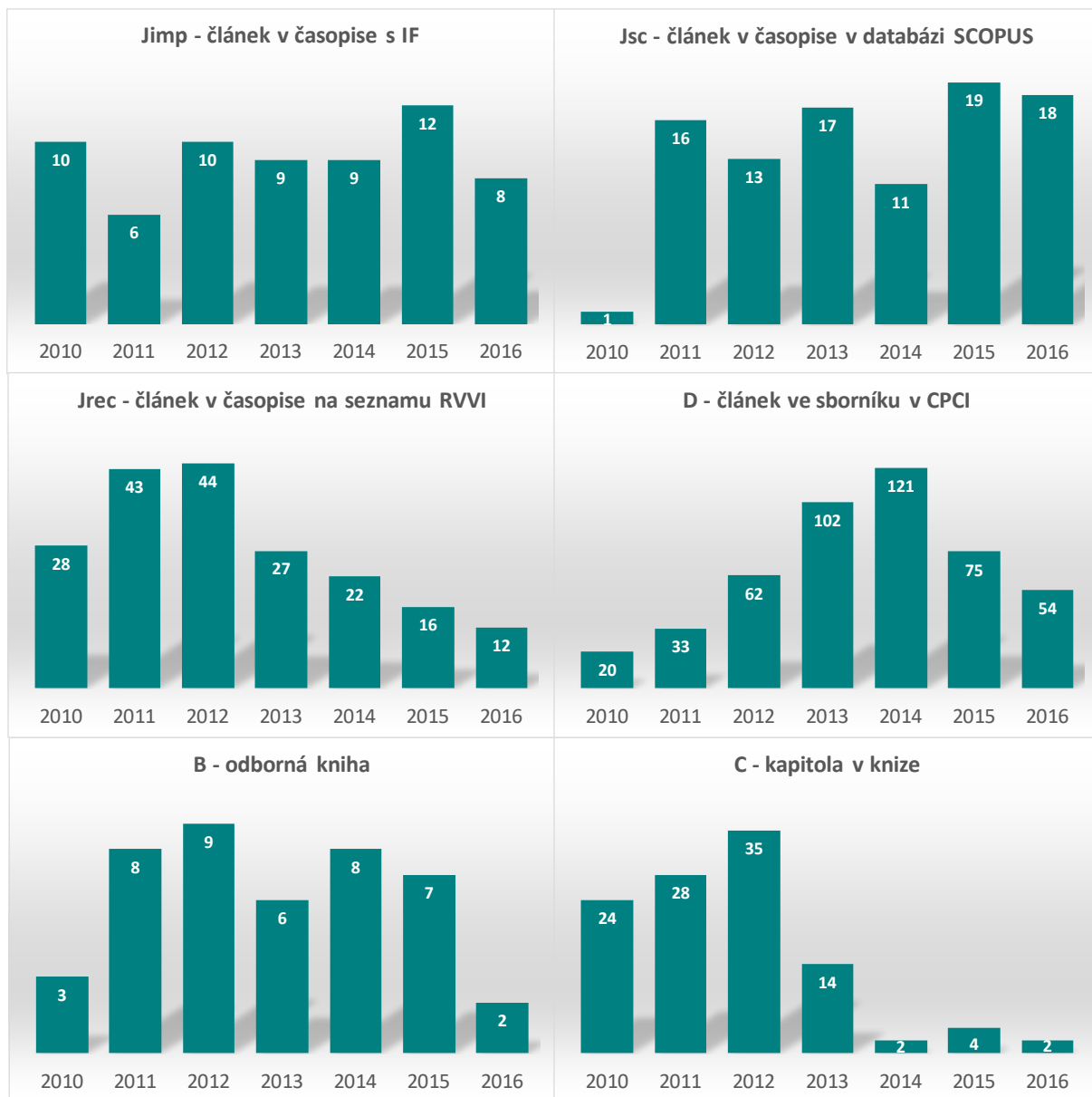
Zdroj: Výsledky hodnocení výzkumných organizací dle Metodiky 2015

V uplynulých letech bylo řízení vědecko-výzkumných aktivit a zejména směřování publikačních aktivit komplikováno hned několika faktory. V první řadě to byla nestabilita systému hodnocení, kdy se několikrát měnila metodika hodnocení výzkumných organizací, nebo se měnilo bodové ohodnocení jednotlivých typů výstupů v rámci jedné metodiky. Značně problematickým aspektem se jeví rovněž

retrospektiva hodnocení, kdy se pokles bodů projeví s poměrně velkým časovým odstupem a znemožňuje tak flexibilní řízení směřování publikačních aktivit. V daném období byla široce diskutována také problematika tzv. predátorských časopisů, které se vyskytují i v hodnocených databázích, zejména v databázi SCOPUS. V tomto ohledu vedení fakulty dlouhodobě podporuje publikování v důvěryhodných časopisech se skutečným recenzním řízením.

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace měla v uplynulém období tendenci se zvyšovat. Dlouhodobě je kladen důraz, kromě samotné výše přidělených bodů, od kterých se odvíjí získaná částka, na to, aby pracovníci a studenti doktorského studia publikovali své výstupy ve vědeckých časopisech evidovaných ve světově uznávaných databázích (SSCI, SCI na WoS či SCOPUS), u kterých je bodová volatilita relativně nízká a u většiny oborů navíc patří publikování v této kategorii do mandatorních kritérií v rámci habilitačního či jmenovacího řízení. Tato strategie zmíněná již v předchozí koncepci se jeví jako dlouhodobě optimální, neboť i nová metodika hodnocení výzkumných organizací klade hlavní důraz na tzv. bibliometrizable výstupy, čili výstupy v časopisech evidovaných ve světových databázích. Výraznou změnou v přístupu v hodnocení je však zohlednění, kromě samotného impakt faktoru, i dalších parametrů jako jsou např. Article influence score nebo vzdálená recenze, což s sebou nese další tlak nejen na samotnou kvalitu článku, ale rovněž požadavek výběru časopisu, tak aby disponoval adekvátními hodnotami výše uvedených parametrů. Přehled publikační činnosti dle jednotlivých kategorií zachycuje obrázek 3. Fakulta si dlouhodobě udržuje výkonnost v kategorii Jimp okolo desíti výstupů ročně, zejména díky kontinuálnímu řešení externích vědecko-výzkumných grantů (např. GAČR), kde je publikování v časopisech s impakt faktorem klíčovým měřítkem úspěšnosti projektu. Obdobná tendence se projevuje i u další bibliometrizable kategorie Jsc, kde se v posledních dvou letech počet výstupů pohybuje okolo 18 výstupů ročně. Naopak výstupy v kategorii Jrec vykazují dlouhodobý pokles, což je dáno jednak postupným snižováním bodového ohodnocení, nestandardními zásahy do seznamu periodik či zavedením peer review v rámci hodnocení v odborných panelech. S ohledem na novou metodiku 2017+, ve které se výstupy této kategorie nehodnotí automaticky dle předem daného postupu, je předpoklad, že se množství výstupů v této kategorii bude pohybovat na úrovni posledních dvou let a autory budou zejména studenti doktorského studia. Volatilní vývoj byl zaznamenán i v případě konferenčních výstupů evidovaných v CPCI, kde se nejprve počet výstupů signifikantně zvyšoval jakožto reakce na počet bodů, které generoval. Po poklesu přidělovaných bodů za tento typ výstupu však začali autoři své publikační aktivity v této oblasti omezovat a dá se předpokládat, vzhledem k nové metodice 2017+, stagnace či pokles. V této souvislosti je ovšem třeba zmínit, že to nebude v budoucnu znamenat úplný odklon od těchto výstupů – i nadále platí jejich využitelnost např. v rámci citačního profilu jednotlivých autorů v databázi WoS. Zpřísnění podmínek pro udělení bodů za odbornou knihu nebo kapitolu v knize s sebou přineslo rovněž postupné snižování výstupů v těchto dvou kategoriích.

Obr. 4: Publikační výstupy v jednotlivých kategoriích v letech 2010 až 2016

Zdroj: Každoroční výsledky hodnocení výzkumných organizací a interní systém pro evidenci publikační činnosti Athos

Soustavnou pozornost věnuje fakulta publikační činnosti doktorandů, kde byla zaznamenána v posledních letech výrazná změna. Za období let 2013 až 2017 studenti a absolventi doktorského studia publikovali celkem **70** výstupů evidovaných v databázích SSCI nebo CPCI na Web of Science nebo v databázi SCOPUS, což dokládá tabulka 5. Z tabulky je zřejmé, že k významnému nárůstu v počtu článků v databázi SCOPUS a v počtu příspěvků v CPCI na Web of Science došlo zejména v roce 2013.

Tab. 5: Publikační činnost absolventů doktorského studia SU OPF v letech 2013-2016

Rok	Počet studentů	Počet článků Jimp	Počet článků Jsc	Počet příspěvků D v CPCI	Celkem
2013	102	1,0	10,0	26,0	37,0
2014	71	0,0	2,0	13,0	15,0
2015	53	0,0	1,0	7,4	8,4
2016	44	0,1	2,5	5,8	8,4
Celkem		2,1	15,5	52,2	69,8

Méně uspokojivá je koordinace vědecko-výzkumných aktivit jednotlivých akademických pracovníků a studentů navazujícího magisterského či doktorského studia - šíře a diverzifikace výzkumných činností se projevuje ve věcném zaměření výzkumných projektů, byť došlo v poslední době např. v rámci Studentské grantové soutěže k jistému zlepšení. Vedení fakulty si jistě nekoordinovanosti je vědomo, a proto v roce 2016 přistoupilo k vytvoření pilotních katedrálních koncepcí vědecko-výzkumné činnosti na roky 2016 a 2017, jejichž cílem bylo efektivnější řízení vědecko-výzkumné činnosti pracovníků a doktorandů kateder s cílem dosáhnout odpovídající publikační činnosti nezbytnou pro garantování stávajících či nových studijních oborů a programů.

DALŠÍ VĚDECKO-VÝZKUMNÉ AKTIVITY NA FAKULTĚ

Fakulta v minulosti rovněž zaostávala v dosahování interdisciplinárního charakteru výsledků vědecko-výzkumné činnosti a jejího propojení s praxí, což patří mezi soudobé trendy vědy a výzkumu. Z tohoto důvodu byl v roce 2014 zřízen **Institut interdisciplinárního výzkumu**, jehož aktivity jsou zaměřeny především na výzkum malého a středního podnikání a fungování veřejné správy. Institut za dobu svého trvání získal 36 zakázek smluvního výzkumu či poradenské činnosti. Předpokládaným stěžejním odběratelem výsledků činnosti Institutu měl být segment malých a středních podniků, praxe však ukázala, že signifikantním zadavatelem výzkumu či analytické činnosti ve formě zpracování strategických či marketingových plánů rozvoje obcí se stala veřejná správa. Nejprestižnější zakázkou zde bylo zpracování strategického plánu rozvoje Městského obvodu Slezská Ostrava. Spolupráce s podnikatelskou sférou je zatím orientována na různé analýzy potřebné pro podávání žádostí o evropské dotace a na spolupráci s Místními akčními skupinami v regionu. Další pravidelnou aktivitou Institutu je pravidelné vydávání Newsletteru. V září 2017 vyšlo již jedenácté číslo, ve kterém akademičtí pracovníci nebo doktorandi OPF nabízejí své odborné znalosti a návrhy na aktuální řešení problému pro malé a střední podnikatele a veřejnou správu. V rámci institutu bylo také publikováno celkem 44 working paperů, ve kterých akademičtí pracovníci a studenti zveřejňují průběžné výsledky své vědecko-výzkumné činnosti. Do činnosti institutu jsou zapojeni nejen akademičtí pracovníci, ale i studenti SU OPF. Činnost Institutu tak rozšiřuje vědecko-výzkumné aktivity fakulty především v oblasti aplikovaného výzkumu a zapojuje do vědecko-výzkumného procesu mladé vědecké a pedagogické pracovníky fakulty, jakož i talentované studenty - na výzkumných a praktických zakázkách IIV se podílelo v 36 případech celkem 18 akademických pracovníků, 4 doktorandi a 6 studentů.

Fakulta v současné době vydává recenzovaný vědecký časopis Acta Academica Karviniensia, který byl dlouhodobě na seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik České republiky (kategorie Jrec). Časopis vychází jak v tištěné, tak i elektronické podobě na webu, která je dostupná od roku 2012. Časopis je dále indexován např. v databázi Index Copernicus, Genamics JournalSeek a EBSCO. S ohledem na novou metodiku hodnocení výzkumných organizací, která klade silný důraz na tzv.

bibliometrizovatelné výstupy byly v roce 2017 podány žádosti o zařazení časopisu do databází SCOPUS a Emerging Sources Citation Index. Fakulta také spolupracuje na vydávání impaktovaného vědeckého časopisu E + M Ekonomie a Management, který publikuje původní vědecké příspěvky, jejichž základem je teoretická a empirická analýza v oborech ekonomie, podnikové ekonomiky, financí, managementu, resp. informačního managementu a marketingu. Časopis disponuje od roku 2010 impakt faktorem, který v roce 2016 dosáhl hodnoty 1,163 a mezi časopisy v oblasti společenských věd vydávaných v České republice patří k nejvyšším.

SU OPF pravidelně pořádá nebo se spolupodílí na organizování mezinárodních konferencí, přičemž mezi pravidelné každoroční konference patří:

- Mezinárodní vědecká konference „Hospodářská politika v členských zemích Evropské unie“, pořádaná střídavě s Ekonomickou fakultou VŠB-TU Ostrava (2010-2017)
- Mezinárodní vědecká konference „Aktuální trendy lázeňství, hotelnictví a turismu“ (2011-2017)
- Mezinárodní vědecká konference doktorandů a mladých vědeckých pracovníků (2010-2017)
- Mezinárodní konference „International Conference on Finance and Banking“ (1996 – 2017), nyní dvouletá perioda

V roce 2017 se navíc konal první ročník konference International conference on Decision making for Small and Medium-Sized Enterprises, která bude rovněž pořádána v dvouletých cyklech. V případě doktorandské konference byl v roce 2017 na základě projektu Institucionální plánu Slezské univerzity zaveden pilotně nový formát konference – místo jednodenní akce se konference konala ve třech dnech a kromě standardních tematicky zaměřených sekcí, kde doktorandi prezentovali své příspěvky, byl program konference rozšířen i o další aktivity. Zejména se jedná o specifické semináře zaměřené na aplikaci ekonometrických metod ve vybraných programech či seminář zaměřený na efektivní správu bibliografie v manažeru ZOTERO.

V této souvislosti je důležité zmínit význam dvou konferencí, které si již stačily získat mezinárodní renomé a byla tak současně posílena role SU OPF v rámci ekonomických fakult v Moravskoslezském kraji. Konkrétně se jedná o mezinárodní vědeckou konferenci International Conference on Finance and Banking pořádaná katedrou financí a účetnictví SU OPF, která dnes patří mezi tradiční konference v tomto oboru. Sborník vybraných excelentních příspěvků navíc bývá zalistován v CPCI společnosti Clarivate Analytics a v posledních letech jsou nejlepší příspěvky publikovány v partnerských časopisech vysoké kvality. Dále se SU OPF prostřednictvím katedry ekonomie a veřejné správy spolupodílí společně s katedrou národohospodářskou Ekonomické fakulty Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava na organizaci mezinárodní konference Hospodářská politika v členských zemích EU, která je finančně podporována Moravskoslezským krajem a jejíž sborníky jsou rovněž evidovány v CPCI.

CÍLE VĚDECKO-VÝZKUMNÉ ČINNOSTI SU OPF

Požadovaná orientace na uplatnitelnost výsledků vědecko-výzkumné činnosti v renomovaných zahraničních vědeckých časopisech a konferencích s sebou nese tlak na zvýšení a především zkvalitnění výzkumných aktivit fakulty. Proto bude v nadcházejícím období kladen důraz na zvyšování vědeckého potenciálu fakulty, popularizaci vědecko-výzkumných aktivit mezi akademickými pracovníky a studenty, podpora interdisciplinárního výzkumu prostřednictvím spolupráce mezi katedrami a v konečném důsledku bude SU OPF usilovat také o diseminaci výsledků vědecko-výzkumné činnosti mezi pracovníky fakulty i odbornou veřejnost.

Cílem tohoto úsilí je vytvořit na SU OPF v oblasti vědecko-výzkumné činnosti takové prostředí, které by umožňovalo další rozvoj odborných dovedností. Současně by se mělo stát impulsem zejména pro mladé akademické pracovníky a studenty navazujícího magisterského a doktorského studia v jejich vědecko-výzkumné činnosti a současně aby toto stimulační prostředí podporovalo diseminaci vědeckých výsledků všech akademických pracovníků fakulty, a to v kvalitních časopisech. Smysl této činnosti lze spatřovat ve třech rovinách, a to propedeutické, výzkumné a popularizační.

Ke klíčovým nástrojům k dosažení hlavního cíle bude patřit:

- podpora pracovníků a studentů při získávání grantů z domácích i zahraničních zdrojů,
- vytváření podmínek pro zapojení fakulty do mezinárodních sítí základního výzkumu,
- asistence při vytváření výzkumných týmů pro dané projekty,
- úzká spolupráce Oddělení vědy a výzkumu, s Institutem interdisciplinárního výzkumu s katedrami při začleňování doktorandů do vědecko-výzkumné činnosti,
- úzká spolupráce Oddělení vědy a výzkumu, kateder a Institutu interdisciplinárního výzkumu při podpoře interdisciplinárního výzkumu,
- navazování a další rozvoj mezinárodních kontaktů ve vědě a výzkumu s ohledem na Rámcový program Evropské unie pro výzkum a inovace na období 2014–2020 (HORIZON 2020),
- podpora podávání grantů v rámci Technologické agentury České republiky, což by mělo vést ke zlepšování pozice SU OPF v oblasti uplatnitelnosti výsledků vědecko-výzkumné činnosti a jejich transferu do praxe,
- podpora odpovídající publikační činnosti (viz dále).

V oblasti popularizace a diseminace výsledků vědecko-výzkumné činnosti se jedná o tyto kroky:

- další zkvalitňování obsahu fakultního časopisu Acta Academica Karviniensia a jeho větší internacionalizace s cílem začlenění časopisu do databáze SCOPUS,
- vydávání sborníků ze seminářů a konferencí, přímo pořádaných SU OPF nebo těch, na nichž bude fakulta organizačně participovat a snaha o jejich zařazení do databáze CPCI či SCOPUS nebo publikování vybraných konferenčních příspěvků ve spolupracujících časopisech vysoké kvality,
- pokračování ve zveřejňování průběžných výsledků vědecko-výzkumné činnosti v rámci série Working Papers SU OPF, což by mohlo napomoci citačnímu indexu pracovníků SU OPF. Working papers SU OPF jsou vydávány pod hlavičkou Institutu interdisciplinárního výzkumu

pouze v elektronické podobě. V rámci working papers jsou zveřejňovány nejen výzkumné práce pracovníků SU OPF, ale i studentů doktorského studia a excelentní práce studentů magisterského studia.

- pořádání, ve spolupráci s Institutem interdisciplinárního výzkumu, pravidelných diskusních fór / virtuálních konferencí (např. „Podnikatelská kavárna“) a workshopů na současná témata s propojením prezentace aktuálních výsledků VaV pracovníků fakulty, odborníků z praxe a studentů doktorského studijního programu,
- podpora tvůrčího a inovačního ducha studentů fakulty, a to ve spolupráci se statutárním městem Karviná zejména prostřednictvím zpracování konkrétních případových studií či realizace aplikovaného výzkumu pro konkrétní podnikatelské subjekty,
- zvýšení zainteresovanost studentů v oblasti vědecko-výzkumných aktivit a následnou podporu systematické práce se studenty formou podpory projektů Studentské grantové soutěže a prostřednictvím organizování soutěže o např. o nejlepší publikovaný doktorský článek či nejlepší disertační práci nebo organizování soutěže podnikatelských záměrů studentů, např. i ve spolupráci s Institutem interdisciplinárního výzkumu, statutárním městem Karviná, Hospodářskou komorou nebo soukromými subjekty,
- další vzdělávání pracovníků výzkumu a vývoje v oblasti řízení výzkumu a vývoje, jeho popularizaci, diseminaci výsledků vědy a výzkumu a jejich transferu do praxe,
- organizování soutěže pro zaměstnance o nejlepší článek ve vědeckém časopise, nejlepší odbornou knihu nebo učební text.

OBLASTI VĚDECKO-VÝZKUMNÉ ČINNOSTI SU OPF

Vědecko-výzkumné aktivity SU OPF budou v tomto období realizovány v několika prioritních oblastech garantovanými jednotlivými katedrami. Vzhledem k existenci Institutu interdisciplinárního výzkumu se předpokládá, že společným jmenovatelem bude zejména výzkum v oblasti malého a středního podnikání, který bude realizován jednak v rámci tohoto institutu, jednak na jednotlivých katedrách, u kterých se předpokládá aktivní zapojení do širokého spektra činností institutu. Dále se předpokládá, že jednotlivé katedry budou realizovat vlastní výzkum v oblastech, které odpovídají jejich odbornému zaměření a především studijním programům, oborům či předmětům, jež garantují. Klíčové oblasti vědecko-výzkumné činnosti v letech 2018 až 2020 byly stanoveny takto:

1. Rozvoj a udržitelnost podnikatelských aktivit v důsledku změn podnikatelského prostředí (Katedra podnikové ekonomiky a managementu).
2. Finanční řízení podniků a finančních institucí v regionu střední Evropy (Katedra financí a účetnictví).
3. Makroekonomické aspekty fungování české ekonomiky a úloha veřejné správy v kontextu členství České republiky v Evropské unii (Katedra ekonomie a veřejné správy).
4. Inteligentní techniky pro podporu rozhodování (Katedra informatiky a matematiky).
5. Aktuální trendy v odvětví cestovního ruchu a jejich aplikace ve vybraných zemích a regionech (Katedra cestovního ruchu a volnočasových aktivit).

Jak již bylo uvedeno výše, jako klíčové se jeví orientování vědecko-výzkumné činnosti do oblastí malého a středního podnikání, které bude realizováno v rámci spolupráce oborových kateder, Oddělení

vědy a výzkumu a Institutu interdisciplinárního výzkumu. Současně bude probíhat specifická vědecko-výzkumná činnost kateder v mezích stanovené výzkumné oblasti, jež se dále člení do několika podoblastí.

KATEDRA PODNIKOVÉ EKONOMIKY A MANAGEMENTU

Katedra podnikové ekonomiky a managementu (KPEM) se svými třemi sekcemi Management, Marketing a Podniková ekonomika garantuje na SU OPF studenty nejpočetněji zastoupený studijní obor Podniková ekonomika a management a dobíhající obory Ekonomika podnikání v obchodě a službách a Marketing a management. V rámci garance předmětů v těchto a dalších studijních programech, zejména Hospodářská politika a správa a v připravovaných programech Management sociálních služeb a Marketing se katedra zaměří na odpovídající vědecko-výzkumnou činnost v souhrnné oblasti „**Rozvoje a udržitelnosti podnikatelských aktivit v důsledku změn podnikatelského prostředí**“. Toto zaměření poskytuje dostatečnou obsahovou bázi pro všechny tři dílčí sekce KPEM a nabízí možnost reflexe teorie v konfrontaci s empirií. V rámci sekundárního výzkumu bude zkoumán vliv podnikatelského prostředí, jež se vyznačuje vysokou mírou turbulence a dynamičnosti, čímž přímo či nepřímo ovlivňuje samotnou činnost podniků v České republice i v zahraničí. Dosažené výsledky budou vhodně doplněny primárním výzkumem, modelováním a tvorbou případových studií. Vědecko-výzkumný směr KPEM je ovlivněn zejména trendy, které udávají centrální instituce mající signifikantní roli v podpoře podnikatelských subjektů (Evropská komise, MPO a další), které zdůrazňují problém nízké přidané hodnoty zejména malých a středních podniků (MSP) v ČR ve srovnání s trendem v EU. Dosavadní praktické zkušenosti KPEM z předchozích externích projektů lze považovat za vhodnou výchozí pozici pro rozvíjení následujících dílčích činností.

V návaznosti na souhrnné téma vědecko-výzkumné činnosti KPEM v letech 2018 až 2020 jsou vymezeny čtyři dílčí směry výzkumu:

1. *Řízení podnikových procesů* – hlavním cílem výzkumu bude na základě analýzy reálných dat z datových základů podniků vytvořit skutečné procesní modely a navrhnout jejich změny se zaměřením na zlepšení výkonnosti podnikových procesů. Hlavní cíl bude podpořen výzkumem (1) v oblasti převodu surových dat do formátu, který umožní jejich efektivní zpracování metodami statistické a process miningové analýzy, (2) v oblasti návrhu sofistikovaných algoritmizovatelných procesních modelů s podporou kvantifikace výkonnosti, (3) v oblasti simulace podnikových procesů a jejich implementace v podobě spustitelných workflow modelů. Jedním ze základních stavebních prvků tohoto směru je intenzivní spolupráce s konkrétními podniky při získávání dat a uplatnění výsledků výzkumu. Mezi hlavní podnikové partnery bude patřit ExaSoft Holding a.s.
2. *Rozvoj podnikatelských subjektů v podnikatelském prostředí* – hlavním cílem výzkumu bude provést hodnocení podnikatelských subjektů a navrhnout modifikace faktorů mikroprostředí podnikatelských subjektů vedoucí ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Vědeckovýzkumné zaměření bude koncipováno (1) v rovině kvantitativního výzkumu na ekonomické řízení podniků (získávání informací o využívání a interpretaci moderních a komplexních ukazatelů výkonnosti, o controllingových mechanismech s výstupem podpory ekonomické gramotnosti podnikatelů, o zdrojích motivace pro podnikání, analýzy portfolia znalostí a zkoumání vlivu na udržitelnost podnikání v kontextu reverzní logistiky a analýzy využívání druhotných surovin).

- (2) v rovině kvalitativního výzkumu, kde se bude zabývat případovými studii (intelektuální kapitál a inovační činnost, studie komunálních potřeb na volbu typu podnikání).
3. *Strategické řízení podniků* – hlavním cílem výzkumu bude na základě analýzy stanovit uplatnitelnost současných manažerských přístupů ve strategickém řízení českých podniků a jejich komparace se zahraničními podniky s důrazem na růst a rozvoj podnikatelské činnosti. Konkrétně pak budou předmětem výzkumu manažerské přístupy z oblasti business excellence, společenské odpovědnosti podniků, řízení lidských zdrojů, inovačních a business modelů a mezinárodního managementu. Výstupem výzkumné činnosti bude predikce dopadu vybraných manažerských přístupů na strategické řízení podnikatelských subjektů a využití konkrétních metod aplikovaných zahraničními podniky do českého prostředí. Dopad vybraných manažerských přístupů bude sledován především z pohledu vybraných výkonnostních charakteristik a tvorby hodnoty.
  4. *Akceptace technologie v oblasti marketingu* – hlavním cílem výzkumu bude identifikovat význam akceptace technologie pro marketingové řízení a změny, které technologie způsobují v nákupním chování zákazníků. Dílčí směr výzkumu má ambice posunout znalosti v daném oboru pomocí odhalení kauzálních vztahů technologie a marketingového řízení, respektive chování zákazníka. Hlavní cíl bude podpořen čtyřmi tematickými okruhy: (1) technologie jako prostředek pro efektivní budování vztahů se zákazníky, (2) marketingová automatizace na průmyslových trzích, (3) vliv změn v oblasti technologie na marketingovou komunikaci se zaměřením na firemní identitu a image, (4) změny v chování zákazníků v důsledku akceptace technologie online nakupování.

KATEDRA FINANCÍ A ÚČETNICTVÍ

Katedra financí a účetnictví (KFIU) s tematicky různorodou výzkumnou činností bude na období let 2018-2020 zastřešovat svůj výzkum souhrnnou oblastí ***Finanční řízení podniků a finančních institucí v regionu střední Evropy***. Téma poskytuje dostatečný prostor pro pokrytí dvou svébytných připravovaných studijních programů garantovaných KFIU, a to Bankovníctví, peněžnictví a pojišťovnictví a Finance a účetnictví. Pro výzkum zásadní je zaměření na středoevropské země s důrazem na země Visegrádské skupiny. Toto zaměření nabízí možnost ověření teoretických modelů a hypotéz na unikátním vzorku zemí, které prošly ekonomickou transformací, intenzivně se zapojily do evropské integrace, jsou vystaveny jejím pozitivním i negativním dopadům a zároveň se nacházejí v procesu ekonomické konvergence v rámci Evropské unie. Významná, avšak nikoliv absolutní, míra podobnosti zemí zároveň poskytuje rozsáhlý prostor pro komparativní výzkum v rámci regionu i ve vztahu k dalším zemím a skupinám zemí, které jsou různou měrou (například členstvím v eurozóně) zapojeny do integračního procesu.

Hlavní téma vědeckovýzkumné činnosti KFIU bude dále rozpracováno ve čtyřech prioritních směrech a podpořeno aplikovaným výzkumem generovaným skutečnou poptávkou z praxe:

1. *Výkonnost a řízení rizik ve finančních institucích* - finanční sektor je charakteristický působením finančních konglomerátů, které zahrnují celou řadu spřízněných finančních institucí a působí v mnoha zemích. Hlavním cílem výzkumu bude posoudit, zda příslušnost ke konkrétní finanční skupině ovlivňuje výkonnost a riziko bank a pojišťoven při jejich aktivitách v zemích střední a východní Evropy. Zaměření výzkumu bude zejména na likviditu, solventnost, rentabilitu

- a efektivnost finančních institucí. Výzkum bude vyhodnocovat také dopady regulace, makroekonomického vývoje, velikosti a vlastnické struktury a dalších parametrů.
2. *Finanční řízení a financování podniků* - cílem výzkumu bude zjištění odlišností existujících ve finančním řízení podniků a jejich financování v zemích Visegrádské skupiny, a to na základě teoretických aspektů finanční i vlastnické struktury společností. Pozornost bude zaměřena na dostupnost zdrojů financování, míru jejich zajištění majetkem podniku či analýzu vlivu obchodovatelnosti podniků na kapitálových trzích. Společnými atributy sledovaných oblastí budou finanční ukazatele měřící zadluženost podniků, finanční stabilitu, rentabilitu a likviditu podniků. V rámci tohoto směru bude probíhat i výzkum hledající faktory ovlivňující ceny akcií na kapitálových trzích nebo předurčující finanční tíseň podniku.
  3. *Modifikace daňových a účetních soustav* - hlavním cílem výzkumu bude na analýze současného stavu navrhnout vhodné úpravy a modifikace daňových a účetních soustav a zároveň vyhodnotit jejich dopad na daňové poplatníky, ekonomickou situaci i veřejné finance. Zaměření výzkumu v daňové oblasti bude především na konstrukci osobní důchodové daně, zdanění majetku, zdanění spotřeby v souvislosti se zavedením vhodných opatření proti daňovým únikům či zdanění korporací se zaměřením na efektivní daňovou sazbu. V oblasti účetnictví se výzkum bude koncentrovat na důsledky realizace reformy účetnictví státu na účetnictví územní samosprávy a příspěvkových organizací a problematiku přechodu na mezinárodní účetní standardy.
  4. *Makrofinanční aspekty ekonomického vývoje* - hlavním cílem výzkumu bude odhalit existenci vazeb mezi ekonomickým vývojem popsaným vybranými makroekonomickými fundamenty a vyhodnotit jejich dopad a souvislosti. Výzkum bude zaměřen zejména na otázku vazby mezi devizovými kurzy a zahraničním obchodem na různé úrovni národního i produktového členění. Zkoumat se bude také vztah mezi devizovými kurzy a finančními trhy. S touto problematikou úzce souvisí výzkum efektů využití devizového kurzu jako nástroje měnové politiky a analýza reakcí centrálních bank na ekonomickou recesi. Výzkum bude směřován také na oblast stavu a kvality veřejných financí a jejich vliv na hospodářský růst a jeho udržitelnost.

KATEDRA EKONOMIE A VEŘEJNÉ SPRÁVY

Katedra ekonomie a veřejné správy (KVES) s poměrně diverzifikovanou vědecko-výzkumnou činností bude svůj výzkum na období let 2018-2020 zastřešovat souhrnnou oblastí ***Makroekonomické aspekty fungování české ekonomiky a úloha veřejné správy v kontextu členství České republiky v Evropské unii***. Takto relativně široce koncipované téma poskytuje adekvátní prostor pro odpovídající vědecko-výzkumnou činnost akademických pracovníků a doktorandů katedry, jež v současnosti garantuje obory Veřejná ekonomika a správa a Sociální management, jež budou v novém systému akreditací na sklonku tohoto období předloženy k akreditaci jakožto nové studijní programy. V neposlední řadě takto vymezené téma rovněž umožňuje odpovídající vědecko-výzkumnou činnost jako nezbytnou prerekvizitu pro garanci několika celofakultních předmětů, jež jsou součástí státních závěrečných zkoušek, či předmětů v nových studijních programech blízkých dřívějšímu programu Hospodářská politika a správa. S ohledem na členství České republiky v Evropské unii je nezbytné zaměření výzkumu na aspekty související s ekonomickou integrací a konvergencí, jež nabízí možnost realizace výzkumu na otázky spojené s fungováním veřejné správy a uplatňováním hospodářskopolitických nástrojů v kontextu členství České republiky v Evropské unii, jež s sebou nese mnoho kladných i negativních důsledků pro českou ekonomiku.

Hlavní téma vědeckovýzkumné činnosti KVES bude dále rozpracováno ve třech dílčích směrech a podpořeno základním i aplikovaným výzkumem vyplývajícím z potřeb praxe:

1. *Ekonomické aspekty fungování veřejné správy* - výzkum v této oblasti bude zaměřen na hospodaření municipalit a regionů, a to včetně hodnocení jejich krátkodobé a dlouhodobé finanční stability. V centru pozornosti bude také analýza jejich stěžejních rozpočtových příjmů, jejich optimálního nastavení z pohledu dlouhodobé udržitelnosti rovnováhy rozpočtového hospodaření. Dílčími cíli jsou vyhodnocení diferentního přístupu obcí k možnosti zvýšení výnosu daně z nemovitých věcí a identifikace příčin těchto rozdílů. Kromě toho bude dosaženo efektivního komunikačního prostředí ve vazbě občan-obec v kontextu funkční veřejné správy a samosprávy a NPOV inovace vládnutí a územní participace občanů.
2. *Právní a sociální aspekty fungování veřejné správy* – v této oblasti bude předmětem zkoumání právní prostředí, jeho jednotlivé aspekty a jejich vliv na fungování institucí veřejné správy a rozvoj municipalit a regionů. Pozornost bude věnována vybraným odvětvím veřejného práva, které mají k fungování veřejné správy přímý vztah (finanční a rozpočtové právo, trestní právo, právo sociálního zabezpečení, apod.) V oblasti sociální bude výzkum zaměřen především na dopady sociálních aktivit institucí veřejné správy na život a životní úroveň obyvatel. Výzkum bude realizován ve spolupráci se statutárním městem Karviná a jeho cílem je vyhodnotit informovanost karvinské veřejnosti o poskytovaných sociálních službách ve městě. Dílčím cílem výzkumu je vyhodnocení spokojenosti občanů s poskytovanými službami. Dalším dílčím cílem výzkumu jsou finanční možnosti seniorské populace ve městě Karviná v souvislosti s využíváním sociálních služeb.
3. *Hospodářská politika v globální ekonomice* – výzkum v této podoblasti bude realizován ve třech směrech se zaměřením na zkoumání nástrojů hospodářské politiky. Prvním z nich je výzkum mikroekonomických a makroekonomických faktorů ovlivňujících postavení české ekonomiky v rámci světové ekonomiky a především v rámci ekonomiky Evropské unie. Na tuto oblast bude navazovat výzkum faktorů konkurenceschopnosti a regionálního rozvoje, a to jak na mikro, tak i makro úrovni. Třetím směrem výzkumu bude analýza fungování trhu práce v kontextu znalostní ekonomiky.

KATEDRA INFORMATIKY A MATEMATIKY

Katedra informatiky a matematiky (KINM) bude v období 2018 – 2020 zastřešovat svůj výzkum hlavním tématem *Inteligentní techniky pro podporu rozhodování*, které koresponduje s potřebami kladenými na garanci studijního programu Systémové inženýrství a informatika (SII), oboru Manažerská informatika (MI) a předměty vyučovanými členy KINM v rámci jiných studijních programů a oborů na SU OPF. Hlavní téma bude rozpracováno ve třech dílčích směrech, v jejichž rámci budou rozvíjeny oblasti modelování a simulace informačních, ekonomických a sociálních systémů, matematicko-statistické metody v ekonomii či implementace zejména inteligentních informačních a komunikačních technologií pro podporu malého a středního podnikání:

1. *Modelování a simulace socio-ekonomických systémů* - výzkum bude orientován na tvorbu strukturálních, koncepčních a matematických modelů zejména podnikových výrobních, obchodních, logistických, informačních a dalších typů systémů za účelem simulování chování těchto systémů za daných podmínek s cílem ověřování potenciálních regulačních resp. rozhodovacích zásahů a získání podkladů pro strukturální, koncepční nebo funkční změny.

Cílem je navrhovat, vyvíjet, testovat a optimalizovat pro praktické využití výše uvedené modely založené zejména na heuristickém a multi-agentovém přístupu.

2. *Podpora rozhodování a optimalizace systémů s využitím matematicko-statistických metod* - cílem je výzkum metod vícekritériálního a skupinového rozhodování (AHP/ANP/TOPSIS aj.) v podmínkách neurčitosti, nejistoty a rizika, kde neurčitost je modelována pomocí intervalů, fuzzy množin (FM), intuicionistických FM nebo stochastických FM. Součástí výzkumných aktivit v dané oblasti je výzkum metod a jejich aplikací z aplikované matematiky se zaměřením na aplikace matematického programování v podmínkách neurčitosti (aplikace stochastických a fuzzy přístupů), kvantitativních metod, metod operační analýzy, apod.
3. *Inteligentní systémy* - cílem výzkumu je rozvoj stávajících a návrh nových technik Umělé inteligence. Jde především o výzkum klasifikačních technik z oblasti dolování dat pomocí kopula funkcí, metod z oblasti Business Intelligence, Competitive Intelligence, genetických algoritmů a neuronových sítí a jejich konkrétních aplikací v systémech a procesech zejména středních a malých podniků.

KATEDRA CESTOVNÍHO RUCHU A VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Katedra cestovního ruchu a volnočasových aktivit (KCVA) bude svou vědecko-výzkumnou činnost v období let 2018 až 2020 zastřešovat souhrnným tématem ***Aktuální trendy v odvětví cestovního ruchu a jejich aplikace ve vybraných zemích a regionech***. Téma zahrnuje problematiku spojenou s činností jednotlivých podniků cestovního ruchu, tj. cestovních kanceláří/agentur, ubytovacích zařízení, stravovacích zařízení a také s reflexí percepce a preferencí zákazníků, jež se v čase mění. Uvedená oblast zkoumání umožní aplikovat moderní teoretické poznatky v praxi podniků cestovního ruchu, sledovat jejich reakce na změny vyplývající z probíhajících globalizačních procesů a následně posoudit celkový dopad na odvětví cestovního ruchu.

V návaznosti na souhrnné téma vědecko-výzkumné činnosti KCVA v letech 2018 až 2020 jsou vymezeny tyto dílčí směry výzkumu:

1. *Identifikace trendů a potenciálu v odvětví cestovního ruchu* – výzkum se bude zaměřovat na identifikaci aktuálních trendů v cestovním ruchu se zaměřením zejména na oblast produktů (služeb) poskytovaných jednotlivými podniky cestovního ruchu, tj. cestovními kancelářemi/agenturami, ubytovacími zařízeními, stravovacími zařízeními dalšími organizacemi (informačními centry, sportovními, kulturními, propagačními apod.) odvětví cestovního ruchu. Budou mapovány současné teoretické přístupy, které budou doplněny o vlastní výzkum v uvedených podnicích v Moravskoslezském kraji a vybraných regionech ČR. Dalším dílčím cílem výzkumu v této podoblasti bude následně určit potenciál vybraného regionu a hledat vazby mezi potenciálem regionu a aktuálními trendy v odvětví cestovního ruchu. Budou realizovány řízené rozhovory s představiteli institucí cestovního ruchu, bude provedeno dotazníkové šetření na straně zákazníků, ale i poskytovatelů služeb cestovního ruchu. Výsledkem bude vytvoření návrhů pro podnikatelské subjekty v oblasti tvorby produktů pro vybrané segmenty zákazníků.
2. *Komunikace se zákazníky v podnicích cestovního ruchu* – výzkum se zaměří na zjišťování typu a úrovně komunikace, zejména pak na využití specifických nástrojů marketingové komunikace u jednotlivých subjektů nabídky v oblasti cestovního ruchu, tj. cestovních kanceláří/agentur,

ubytovacích zařízení, stravovacích zařízení a dalších podniků cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji a vybraných regionech České republiky. Pozornost bude zaměřena na vliv úrovně komunikačních a jazykových dovedností na spokojenost zákazníků s nabízenými produkty (službami). Výsledkem budou návrhy na zvýšení kvality komunikačních dovedností, jako je např. další vzdělávání a školení v oblasti komunikačních dovedností a schopností používanými v souvislosti poskytovanými službami v závislosti na míře disponibilních finančních zdrojů financování. Předpokladem rozvoje výzkumu v této oblasti je rovněž vytvoření řady případových studií.

ZÁVĚR

Koncepce rozvoje Slezské univerzity v Opavě, Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné v oblasti výzkumu, vědy a inovací na léta 2018 až 2020 byla zpracována vedením Slezské univerzity v Opavě, Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné jako nedílná součást strategického řízení fakulty. Byla projednána Vědeckou radou SU OPF dne 16. 11. 2017.

V Karviné 22. 11. 2017

prof. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., v.r.
děkan